

Iz teh podatkov je razvidno, da se je v okraju Kranj v razdobju od 1953. do 1961. leta povečalo število oseb, starih nad 55 let, za 2,2 %; iz njih pa je tudi razvidno, da je na območju Škofje Loke in obeh dolin ta starostna skupina prebivalstva (nad 55 let) po popisu leta 1961 nad okrajnim povprečjem za cela 2 %.

Po vsem povedanem moremo trditi, da je zdravstvena služba na območju Škofje Loke in obeh dolin po osvoboditvi dosegla izreden napredek, da je bila pri delu vseskozi uspešna in da je s tem opravičila velika sredstva, katera ji je dala na razpoložbo družba.

Dr. Marija Bračko

SPREMEMBE

V MUZEJSKI NARAVOSLOVNI ZBIRKI

V zadnjem poletju je Loški muzej spremenil prvo sobo naravoslovnih zbirke s tem, da je zamenjal predmete, ki prikazujejo Zgornji stolp na Kranceljnu, s speleološkimi predmeti. Tako je dosežena večja enotnost zbirke. Prva soba prikazuje sedaj površinski značaj loškega ozemlja, njegovo kameninsko sestavo in njegov podzemeljski svet. Ko začne obiskovalec razgledovati muzej in stopi najprej v to sobo, ima na levi relief in zemljevid vsega loškega ozemlja. Iz njih spozna položaj mesta, Sorškega polja, obeh dolin in pogorja. Večina obiskovalcev se kaj rada zadrži ob reliefu in pregleduje upodobljene gore, doline in kraje. Ob reliefu je postavljena nova vitrina s pokončnimi okni, za katerimi so spodaj razstavljene značilne kamenine, ki sestavljajo loško ozemlje. Razvrščene so po geološki starosti, kakor so nastajale od karbona pred približno 250 milijoni let do najmlajšega časa, ko že človek živi v teh krajih. Posamezni oddelki vitrine so znotraj razsvetljeni. Za boljše razumevanje je shematično prikazano razdobje zemeljskega razvoja, kakor bi bilo skrajšano na 24 ur. V ostalih oddelkih vitrine pa ozadje izpolnjujejo fotografije nekaterih značilnih površinskih oblik, n. pr. skrilavega hribovja, vrtač in rečnih teras ter kamnolomov in apnenic. Posebej so poudarjene tiste kamenine, ki jih človek izkorišča. Zraven so še nekateri okameneli živalski in rastlinski ostanki, ki jih človek v naravi navadno spregleda. Skoraj vse razstavljene kamenine je zbral asistent univerze dr. Anton Ramovš, rojak iz Dolenje vasi, že v prejšnjih letih. Sedaj je zbirka v novi vitrini preurejena.

Ostali del sobe izpolnjujejo makete in načrti podzemeljskih jam, nekaj značilnih jamskih živali in pisana dela o jamah na loškem ozemlju. Poročilo o tem gradivu je bilo objavljeno v lanskim Loških razgledih, ko je bilo prvič razstavljeno v sobi, ki zdaj prikazuje razvoj loškega gospodarstva in naselitev ozemlja. Prehod v zgodovinske zbirke označujeta škofovski grb in patron freisinške škofije na desni steni te sobe.

France Planina

ARHEOLOŠKA ZBIRKA IN NJENI PROBLEMI

V vrsto člankov, ki opisujejo posamezne zbirke loškega muzeja, naj bi se uvrstil tudi naslednji opis arheološke zbirke. Vzporedno z opisom sem se namenil nanašati nekaj problemov, ki so ozko povezani na postavitev in urejanje arheološke zbirke v muzeju.

V vsaki arheološki zbirki bi moral obiskovalec, pa naj bo strokovnjak ali ne, dobiti vsaj splošno, a čimbolj pregledno sliko razvoja življenja skozi vsa arheološka obdobja, prikazane pa bi morale biti zlasti lokalne specifičnosti posameznih obdobj. Arheološka zbirka je odraz razsežnosti raziskovanj, ki so bila opravljena na terenu; zato nam torej že bežen pregled zbirke pove, koliko in kakšna raziskovanja so bila opravljena.

Ozemlje škofjelokeškega muzeja je bilo glede arheoloških raziskav do nedavnega nedotaknjeno. Pred vojno je bilo opravljeno izkopavanje železnodobnih gomil v Godeških dobrih, ki pa je bilo rezultat amaterskih želja posameznih ljubiteljev starin, ne pa težnje po sistematičnem raziskovanju. Predmeti, ki so bili pridobljeni s tem izkopavanjem, so danes večinoma v privatnih zbirkah, le nekaj jih hrani muzej. Po vojni je bilo opravljeno poizkusno sondiranje železnodobnega gradišča Puštal nad Trnjem, začelo se je sistematično raziskovanje Kevderca, ponovno je bilo organizirano tudi izkopavanje v Godeških dobrih. Vsa ta izkopavanja so se omejevala izključno na prazgodovinsko obdobje. Predmeti iz rimske dobe, ki jih hrani muzej, so le slučajnostne najdbe. Izkopavanje na Krancelju ne spada v ožje območje arheologije, sondiranje na starološkem pokopališču pa za arheologa ni dalo zelenih rezultatov.

Zato je razumljivo, da arheološka zbirka v loškem muzeju osvetljuje le nekatera obdobja in še ta bolj medlo. Na vprašanje, ali je bilo loško ozemlje v paleolitu